

RAPPORT

**RECHTMATIGHEID VAN VRIJSTELLING
INVOERRECHTEN OP BEDRIJFSMIDDELEN
BIJ HET MINISTERIE VAN FINANCIËN,
DIRECTORAAT DER BELASTINGEN**

maart 2021

Voorwoord

De Rekenkamer van Suriname (Rekenkamer) heeft op grond van haar taken, ingevolge de Wet Rekenkamer Suriname 2019, een rechtmatigheidsonderzoek gedaan.

Dit onderzoek maakt deel uit van haar rechtmatigheidsonderzoeken, waarbij het Handboek Rechtmatigheidsonderzoek 2018 wordt toegepast. Het onderzoek is in de periode september 2019 tot en met januari 2020 uitgevoerd.

Het primair doel van dit onderzoek is om de rechtmatigheid vast te stellen van de vrijstelling van invoerrechten bij de invoer van bedrijfsmiddelen in het jaar 2018.

Ten tweede om de procedures en processen van het verlenen van vrijstelling van invoerrechten in kaart te brengen en deze te toetsen aan de vastgestelde wet- en regelgeving regarderende vrijstelling invoerrechten bedrijfsmiddelen. Het onderzoek verschaft zodoende meer duidelijkheid over de naleving van de procedures en geeft eventueel zicht op de processen bij het directoraat der belastingen inzake verlening van vrijstelling van invoerrechten aan bedrijven en individuen.

De Rekenkamer heeft haar bevindingen met betrekking tot voornoemd onderzoek in dit rapport verwerkt.

Paramaribo, maart 2021

De Rekenkamer van Suriname

Mevr. drs. N. Vredeberg, MBA
(Secretaris)

Mevr. drs. B.R. Imamdi
(Adjunct-Secretaris)

Inhoudsopgave

Voorwoord

Afkortingen

Begrippenlijst

Samenvatting

1	Inleiding.....	6
1.1	Aanleiding tot het onderzoek.....	6
1.2	Doelstelling van het onderzoek.....	7
1.3	Mate van zekerheid.....	7
1.4	Wettelijk kader.....	7
1.5	De gecontroleerde.....	8
2	Onderzoeksaanpak.....	9
2.1	Controlestandaard.....	9
2.2	Onderzoeksvragen.....	9
2.3	Reikwijdte.....	9
2.4	Criteria.....	10
2.5	Bewijsverzameling.....	10
3	Bevindingen.....	11
3.1	De rechtmatigheid van het verlenen van vrijstelling bij de invoer van bedrijfsmiddelen.....	11
3.1.1	Opzet beheersmaatregelen.....	11
3.1.2	Bestaan van de beheersmaatregelen.....	13
3.1.3	Werking van de beheersmaatregelen.....	14
4	Conclusie.....	15
5	Aanbevelingen.....	16
6	Reactie Minister van Financiën en Planning.....	17
7	Nawoord Rekenkamer.....	18

Figuren:

1: Organogram Directoraat der Belastingen

2: Schematische weergave van het proces

Bijlagen:

1: Bewijsverzameling

2: Proces: Vrijstelling van rechten bij de invoer van bedrijfsmiddelen

Afkortingen

Rekenkamer	Rekenkamer van Suriname
Art	Artikel
ASYCUDA	Automated System for Customs Data
DIV	Documentatie Informatie Verzorging
FZ-IB	Fiscale Zaken Indirecte Belastingen
ISSAI	International Standards of Supreme Audit Institutions
SB	Staatsblad van de Republiek Suriname
SRD	Surinaamse Dollar

Begrippenlijst

Het Enig Document	Een standaardformulier dat dient voor de vervulling van douane formaliteiten bij de inkleding van goederen.
ASYCUDA-systeem Automated System for Customs Data	Een computersysteem voor douaneautoriteiten waarmee douane processen worden geautomatiseerd en gecontroleerd.
De Directeur	De directeur der Belastingen
De Inspecteur	De Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen
De Ontvanger	De ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen
De ambtenaren	De ambtenaren die met de visitatie zijn belast

Samenvatting

In de periode september 2019 tot en met januari 2020 heeft de Rekenkamer van Suriname (Rekenkamer) een controle uitgevoerd naar de rechtmatigheid van vrijstelling van invoerrechten op bedrijfsmiddelen bij het Ministerie van Financiën op het Directoraat der Belastingen.

Het invoerrecht wordt geheven naar de waarde van de goederen, waarbij de goederen worden belast overeenkomstig de Wet Tarief van Invoerrechten 1996. In plaats van of aanvullend op de heffing naar de waarde van de goederen kan het invoerrecht ook worden geheven per stuk, naar het gewicht of het volume, dan wel naar een andere eenheid.

Doel van dit onderzoek is om de rechtmatigheid vast te stellen van de vrijstelling van rechten bij de invoer van bedrijfsmiddelen over het jaar 2018.

Op basis van de waarneming en dossiercontrole komt de Kamer tot de conclusie dat het proces voor het verlenen van vrijstelling aan alle wettelijke voorwaarden voldoet. Zoals het indienen van het verzoekschrift met onderliggende stukken, de controle op de ingediende stukken, tot het samenstellen van de beschikking ter verlening van de vrijstelling. Op grond van het voornoemde kan met redelijke zekerheid worden gesteld, dat de verlening van vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen in het dienstjaar 2018 rechtmatig is verlopen.

Op basis van haar onderzoeksbevindingen komt de Rekenkamer tot de volgende aanbevelingen:

Om het verloop van het proces verlenen van vrijstelling vlot te doen verlopen bevelen wij u aan het volgende in overweging te nemen:

- Het aanvraagproces en nummeringssysteem (LaB nr.) moet volledig worden geautomatiseerd, waardoor het afhandelingsproces van de aanvragen sneller en vlotter kan verlopen (dan binnen twee weken).
- De afdeling Fiscale Zaken Indirecte Belastingen (FIZB) is belast met de voorbereiding van de beschikking voor het verlenen van vrijstelling. Hoewel, dit proces heel vlot verloopt, zal er ook toezicht gehouden moeten worden op de uitvoering van het verder proces (toezicht op het uitvoeringsproces).

1 Inleiding

1.1 Aanleiding tot het onderzoek

In Suriname worden belastingen geheven op basis van richtlijnen in de wet.

Belastinggelden waaronder invoerrechten worden bestemd voor onder andere de lonen van ambtenaren, de sociale zorg, het onderwijs, de gezondheidszorg, de infrastructuur en onderhoud daarvan, kosten van de rechterlijke macht, justitie en politie, defensie etc. Echter kunnen er uitzonderingen gemaakt worden op bepaalde importgoederen om die toegankelijk te maken voor de samenleving en om economische groei te bewerkstelligen. Er wordt vrijstelling gegeven op het invoeren van bedrijfsmiddelen om investeringen te stimuleren.

In aanmerking komen ondernemingen in de sectoren: bosbouw, industrie, landbouw, tuinbouw, mijnbouw, veeteelt, pluimvee, aquacultuur, visserij, groothandel, beroepsvervoer, nijverheid, dienstverlening en toerisme met uitzondering van de inrichting en exploitatie van casino's.

De vrijstelling van rechten bij invoer van bedrijfsmiddelen houdt in:

- a. Gedeeltelijke vrijstelling van 75% van het verschuldigde invoerrecht wordt verleend, met dien verstande dat 25% dient te worden betaald;
- b. Gedeeltelijke vrijstelling van 75% van de verschuldigde omzetbelasting wordt verleend, met dien verstande dat 25% dient te worden betaald;
- c. Gedeeltelijke vrijstelling van statistiekrecht wordt verleend tot een bedrag van SRD 100,-.

De regering ziet het belang van ondernemerschap en het stimuleren van investeringen in alle sectoren van de economie als prioriteit. Daarom acht zij het noodzakelijk om een gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten te verlenen bij invoer van bedrijfsmiddelen door bedrijven in de diverse sectoren.

In 2018 was een bedrag van SRD 1.372.341.000,00 (*ZEGGE: ÉÉN MILJARD DRIEHONDERD TWEEËNZEVENTIG MILJOEN EN DRIEHONDERDEENENVEERTIG DUIZEND SURINAAMSE DOLLAR*) begroot voor het ontvangen van invoerrechten.

De Rekenkamer voert de controle uit in overeenstemming met hoofdstuk XVI, artikel 149 tot en met 152 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38) en artikel 24 lid 2 van de Wet Rekenkamer Suriname 2019 (S.B. 2019 no. 102).

Het onderzoek betreft een controle naar de rechtmatigheid van vrijstelling van invoerrechten op bedrijfsmiddelen over het dienstjaar 2018 bij het Ministerie van Financiën op het Directoraat der Belastingen. Vanwege de hoge bedragen die misgelopen worden door het verlenen van vrijstelling, is dit onderzoek derhalve van groot maatschappelijk en financieel belang.

De Rekenkamer zal middels dit onderzoek een onafhankelijk inzicht bieden in het proces van het verlenen van vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen.

1.2 Doelstelling van het onderzoek

Doel van dit onderzoek is om de rechtmatigheid vast te stellen van de vrijstelling van rechten bij de invoer van bedrijfsmiddelen op het Ministerie van Financiën, Directoraat der Belastingen over het jaar 2018. Door middel van dit onderzoek informeert de Rekenkamer De Nationale Assemblée, de regering en de Surinaamse gemeenschap over het proces van verlenen van vrijstellingen op bedrijfsmiddelen op het Directoraat der Belastingen.

1.3 Mate van zekerheid

Het onderzoek heeft betrekking op het aantal verleende vrijstellingen op bedrijfsmiddelen over het dienstjaar 2018. Op basis van de informatie verkregen vanuit het Directoraat der Belastingen betreft het aantal vrijstellingen op bedrijfsmiddelen 302.

De bevindingen in dit rapport zijn gebaseerd op een analyse van de wet- en regelgeving, waarnemingen van het proces van vrijstelling invoerrechten op bedrijfsmiddelen. Door de onderzoeksaanpak van de Rekenkamer wordt er op basis van een redelijke zekerheid een oordeel gegeven over het aantal gecontroleerde verleende vrijstellingen.

Tot slot beoogt het onderzoek geenszins een oordeel te geven over het totaal aantal verleende vrijstellingen op bedrijfsmiddelen, doch over het proces van het verlenen van vrijstellingen op bedrijfsmiddelen. Dit is gebaseerd op een steekproef van 49 dossiers (zie bijlage 2).

1.4 Wettelijk kader

De volgende wetten en regels zijn van toepassing op het verlenen van vrijstelling van invoerrechten:

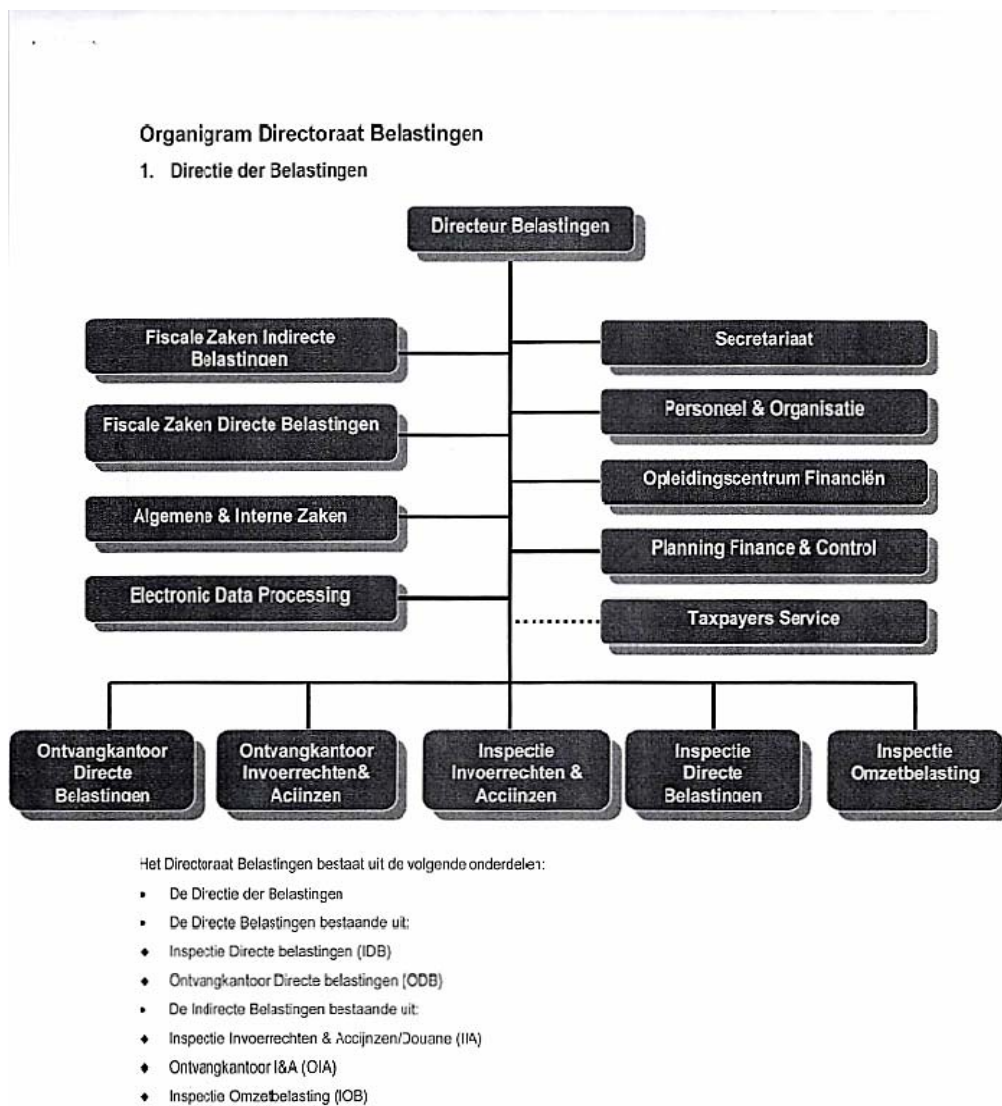
- Art. 39 lid 1 onder f van de wet Tarief Invoerrechten 1996 (S.B. 1995 no. 111, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2004 no. 9).
- Art. 67 van het Decreet Mijnbouw (S.B. 1986 no. 28, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2004 no. 79).
- Art. 7 van de Wet op het Statistiekrecht 1973 (G.B. 1973 no. 9, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2008 no. 28).
- Art. 16 lid 1 van de wet Omzetbelasting (S.B. 1997 no. 83, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2013 no. 117).
- De beschikking van de minister van Financiën de dato 8 januari 2019 La. F no. 61 (S.B. 2019 no. 10).

1.5 De gecontroleerde

Het onderzoek richt zich op de rechtmatigheid van de verleende vrijstellingen van invoerrechten op bedrijfsmiddelen op het Directoraat der Belastingen.

Bij dit onderzoek zijn de afdelingen FZ-IB en Documentatie Informatie Verzorging (DIV) van het directoraat betrokken geweest. Afdeling FZ-IB ressorteert rechtstreeks onder de directeur van het Directoraat Belastingen. De afdeling DIV is onder andere belast met de registratie en de stand van de ingekomen aanvragen voor vrijstelling van invoerrechten en valt onder de directeur van het Directoraat Belastingen.

In het navolgende figuur is de organisatiestructuur van het directoraat Belastingen weergegeven:

Bron: Directoraat der Belastingen, november 2019

Figuur 1: Organogram Directoraat der Belastingen

2 Onderzoeksaanpak

Het onderzoek richt zich op het vastleggen en toetsen van het proces in verband met de vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen.

2.1 Controlestandaard

Dit onderzoek is uitgevoerd in overeenstemming met de Wet Rekenkamer Suriname en *the International Standards of Supreme Audit Institutions* met betrekking tot rechtmatigheidsonderzoek (ISSAI 400 en 4000) zoals verwerkt in het Rekenkamer Handboek, Rechtmatigheidsonderzoek.

2.2 Onderzoeksvragen

De centrale vraag bij het onderzoek is: “Is het verlenen van vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen op een rechtmatige wijze geschiedt in het jaar 2018”.

Deze centrale vraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

1. Wat houdt de vrijstelling in van de rechten van invoer van bedrijfsmiddelen?
2. Hoe verloopt het proces bij het afhandelen van het verzoekschrift voor vrijstelling op het directoraat?
3. Hoe verloopt het controleproces op vrijstelling van invoerrechten?
4. Voldoen de verleende aanvragen van vrijstelling van invoerrechten bij bedrijfsmiddelen aan de voorwaarden waaraan het verzoekschrift moet voldoen?

2.3 Reikwijdte

De gecontroleerde instelling in dit onderzoek is het Ministerie van Financiën, met name het Directoraat der Belastingen.

Het onderzoek is gericht op de rechtmatigheid van het verlenen van vrijstelling van invoerrechten op bedrijfsmiddelen in het dienstjaar 2018. In 2018 is een bedrag van SRD 1.372.341.000,00 (*ZEGGE: ÉÉN MILJARD DRIEHONDERD TWEEËNZEVENTIG MILJOEN EN DRIEHONDERDEENENVEERTIG DUIZEND SURINAAMSE DOLLAR*) begroot voor het ontvangen van invoerrechten. Op basis van de informatie bekend bij de Rekenkamer, zijn er in het jaar 2018 duizend negenennegentig (1099) beschikkingen ontvangen over vrijstelling van invoerrechten. Voor de categorie “bedrijfsmiddelen” is een totaal van 302 beschikkingen uitgegeven. Middels steekproef is een aantal van 49 beschikkingen gecontroleerd. In bijlage 2 van het rapport is een overzicht van de getoetste beschikkingen opgenomen.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode september 2019 tot en met januari 2020.

2.4 Criteria

Uit de van toepassing zijnde wet- en regelgeving zijn de volgende criteria ontleend bij het verlenen van vrijstelling van invoerrechten bij bedrijfsmiddelen:

- De aanvraag van vrijstelling van invoerrechten moet schriftelijk plaatsvinden.
- De vereiste gegevens dienen bij het verzoekschrift ingediend te worden.
- Er moet voldaan worden aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor vrijstelling.
- Zijn het bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen voor vrijstelling.
- De aanvraag voor vrijstelling is voor advies gezonden naar de minister of aan de adviesorganen.
- Na het verlenen van de vrijstelling is er voldaan aan alle voorwaarden.

2.5 Bewijsverzameling

Op grond van de ISSAI 4000 en het Handboek Rechtmatigheidsonderzoek van de Rekenkamer dienen de conclusies van de Rekenkamer te zijn gebaseerd op voldoende, relevante en betrouwbaar bewijs. De documenten betreffende relevante wet- en regelgeving van het directoraat zijn bestudeerd. De documentenanalyse is ondersteund door interviews met sleutelpersonen in het proces van vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen.

De Rekenkamer is van mening dat het verzamelde bewijsmateriaal voldoende, relevant en betrouwbaar is en een basis vormt om de conclusies te kunnen trekken, zoals verwoord in hoofdstuk 4 van dit rapport.

In bijlage 1 is de methodiek van het verzamelen van het bewijsmateriaal verder gedetailleerd weergegeven.

3 Bevindingen

In dit hoofdstuk wordt het proces van het verlenen van vrijstelling bij de invoer van bedrijfsmiddelen bij het directoraat belicht. De Rekenkamer heeft onderzocht als de beheersmaatregelen zijn toegepast op het proces van het verlenen van de vrijstelling van invoerrechten, en indien de naleving van de relevante wet- en regelgeving wordt gewaarborgd. Aan de hand van interviews met de afdelingshoofden en het controleren van dossiers heeft zij in het belang van het onderzoek de processen vastgelegd. Voor een uitgebreide procesbeschrijving zie bijlage 2.

3.1 De rechtmatigheid van het verlenen van vrijstelling bij de invoer van bedrijfsmiddelen

De Rekenkamer heeft onderzocht of het verlenen van vrijstelling van bedrijfsmiddelen bij het directoraat in de praktijk op een rechtmatige wijze plaatsvindt. Er is onderzocht hoe het proces van het verlenen van de vrijstelling verloopt en hoe die is ingericht en of er volgens de richtlijnen wordt gewerkt. Tevens is er gekeken naar het verloop van de controle op het verlenen van de vrijstelling. Ook is gekeken naar de opzet, het bestaan en de werking van de beheersingsmaatregelen, die het directoraat heeft genomen om te zorgen dat het verlenen van de vrijstelling bij de invoer van bedrijfsmiddelen op een rechtmatige wijze geschiedt.

3.1.1 Opzet beheersmaatregelen

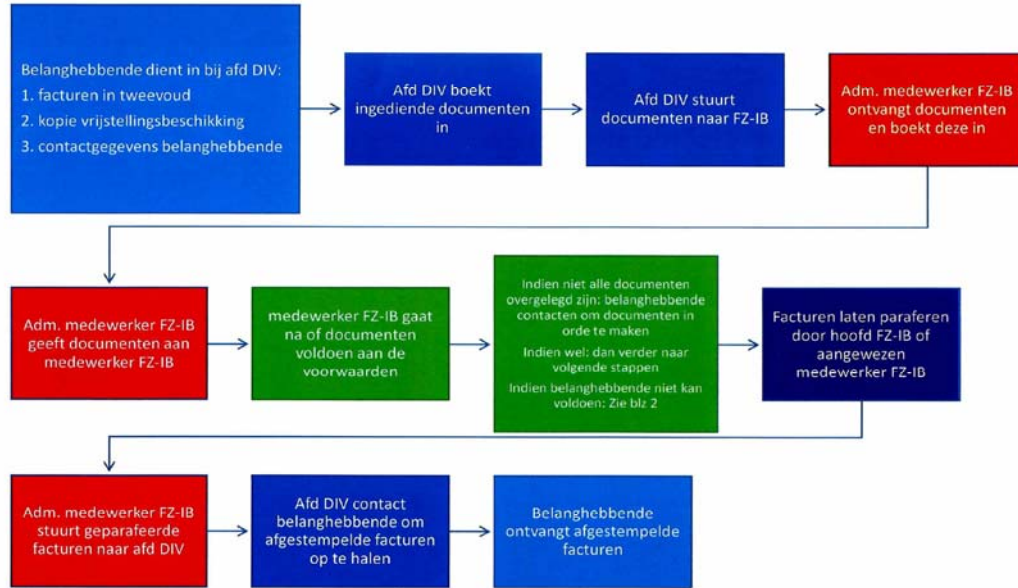
De opzet van de beheersmaatregelen is in grote lijnen als volgt:

1. **Aanvraag van vrijstelling:** in de opzet van de aanvraag zijn er geen onrechtmatigheden geconstateerd. De indieningsvoorwaarden en de behandeling van de aanvragen worden conform het beschreven proces als volgens de taakstelling, opgevolgd en uitgevoerd.
2. **Controle op het afhandelen van de aanvraag:** in de opzet van de controle zijn er geen tekortkomingen. In de processtappen zijn er voldoende controlemaatregelen opgenomen. Het directoraat beschikt over schriftelijke richtlijnen bij het controleren van de aanvragen.
3. **Controle op de uitvoering van het verlenen van vrijstelling:** in de opzet van dit proces is de rechtmatigheid niet in het geding, de uitvoerende taak bij het verlenen van vrijstelling van invoerrechten geschiedt door de Inspectie der invoerrechten. De Inspectie der invoerrechten is belast met de controle op de naleving van de regelgeving met betrekking tot de goederenbeweging en toezicht op de heffing van de invoerrechten voor de staat.

De Rekenkamer komt tot de conclusie dat de opzet van de beheersmaatregelen rechtmatig verloopt in de praktijk vooral bij het administratief afhandelen van de aanvragen voor vrijstelling. In de proces-

stappen zijn er voldoende controlemaatregelen opgenomen. Met name het proces van aanvraag tot het verlenen van de vrijstelling van invoerrechten.

Flow-chart Procesbeschrijving afstempen facturen

1

Legende:

- ■ = Belanghebbende
- ■ = Afdeling Documentaire Informatievoorziening (DIV)
- ■ = Administratie Fiscale Zaken - Indirecte Belastingen (FZ-IB)
- ■ = Medewerker FZ-IB
- ■ = Hoofd FZ-IB of aangewezen medewerker FZ-IB

Noot:

Interne regeling (tussen FZ-IB en DIV):

- Indien het blijkt dat belanghebbende een factuur /facturen van 5 pagina's en meer niet in tweevoud heeft opgestuurd, dan dient DIV de belanghebbende mee te delen om nog een exemplaar op te sturen.
- Indien belanghebbende een factuur / facturen met pagina's minder dan 5 niet in tweevoud heeft opgestuurd, dan wordt / worden de factuur / facturen zelf door DIV gekopieerd.

2

Bron: Directoraat Belastingen, juli 2019

Figuur 2: Schematische weergave van het proces

3.1.2 Bestaan van de beheersmaatregelen

De Rekenkamer heeft het proces van het verlenen van vrijstelling onderzocht en zij is nagegaan als dit proces daadwerkelijk in de praktijk bestaat en werkt.

Ten aanzien van de diverse stappen van het proces verlenen van vrijstelling bij de invoer van bedrijfsmiddelen komt de Rekenkamer tot de volgende bevindingen.

Aanvraag en afhandelen van het verlenen van vrijstelling van invoerrechten

De aanvraag voor vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen geschiedt bij het Ministerie van Financiën, Directoraat der Belastingen. De stukken worden ingediend bij de afdeling DIV. De registratie vindt op een adequate manier plaats, en het indienings- en afhandelingsproces geschiedt conform de vastgestelde richtlijnen.

- Op de afdeling DIV wordt het verzoekschrift ingediend, gecodeerd en gedistribueerd naar de afdeling die belast is met de behandeling van het verzoekschrift.
- De administratieve afhandeling van de stukken geschiedt conform de vastgestelde richtlijnen.
- Het archiveren van de documenten met betrekking tot de aanvragen geschiedt ordelijk. Het verloop van de stukken is makkelijk te volgen via de diverse afdelingen.

De controle op het verlenen van vrijstelling van invoerrechten

- De controle op het verzoekschrift geschiedt volgens de vastgestelde richtlijnen. De documenten worden gecontroleerd op volledigheid, indien de documenten niet volledig zijn, wordt contact gemaakt met de belanghebbende om de ontbrekende stukken alsnog in orde te maken.
- Het directoraat beschikt over schriftelijke voorwaarden voor het verlenen van vrijstellingen.
- Bij het toekennen van de vrijstelling van invoerrechten bij invoer van bedrijfsmiddelen worden de vastgestelde voorwaarden nauwkeurig toegepast.

Op basis van de beschikbare informatie over het bestaan van het proces concludeert de Rekenkamer dat:

- Het indienings- en afhandelingsproces volgens de vastgestelde voorschriften plaatsvindt.
- Het directoraat wel beschikt over schriftelijke voorwaarden voor het verlenen van vrijstelling van bedrijfsmiddelen.
- De controle op het verlenen van vrijstelling conform de wettelijke voorwaarden voor gedeeltelijke vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen geschiedt.

Samenvattend komt de Rekenkamer tot de conclusie dat de beheersmaatregelen van het proces van het verlenen van vrijstelling van bedrijfsmiddelen in de praktijk bestaan, en dat zij in de processtappen werken zoals voorzien in de wet vrijstelling van invoerrechten.

3.1.3 Werking van de beheersmaatregelen

Om de werking van de beheersmaatregelen te controleren heeft de Rekenkamer negenenveertig (49) dossiers gecontroleerd. De Rekenkamer is nagegaan als de verlening van vrijstelling van invoerrechten volgens de voorwaarden zijn geschied, en als de onderliggende stukken aanwezig waren in het dossier. De waarneming is uitgevoerd bij het Directoraat der Belastingen, afdeling Indirecte Belastingen en de Ontvanger der Directe Belastingen.

De dossiercontrole leidde tot de volgende bevindingen:

- De aanvragen zijn voorzien van een volgnummer (LaB nummer) en zijn gelinkt aan een digitaal-systeem.
- De voorwaarden om in aanmerking te komen voor de vrijstelling worden in alle gevallen in acht genomen.
- De verzoekschriften voldoen aan de vastgestelde voorschriften (onderliggende stukken zijn aanwezig).
- De sector waarbinnen het bedrijfsmiddel gebruikt zal worden is bekend.
- De verzoekschriften worden tijdig ingediend, en de geldigheidsduur voor het verlenen van de vrijstelling wordt ook vermeld in de beschikking.
- De dossiers worden per categorie opgeslagen en ordelijk gearchiveerd in file kasten.
- Van alle dossiers is er ook een map aangemaakt in de computer (digitale file per ondernemer).
- Van de vijftig (50) dossiers kon één dossier niet worden overlegd.

Uit de dossiercontrole van 26 en 27 november 2019 kan geconcludeerd worden, dat van de vijftig (50) dossiers die opgevraagd waren door het auditteam, slechts één (1) dossiers niet aanwezig was.

In alle gevallen waren de dossiers volledig en ordelijk opgeslagen.

4 Conclusie

Met dit onderzoek is de Rekenkamer nagegaan of het proces van het verlenen van vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen in de praktijk, rechtmatig geschiedt.

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt als volgt: *“Is het verlenen van vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen op een rechtmatige wijze geschiedt in het jaar 2018”?*

De hoofdvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

- Wat houdt de vrijstelling in van de rechten van invoer van bedrijfsmiddelen?
- Hoe verloopt het proces bij het afhandelen van het verzoekschrift voor vrijstelling op het Directoraat?
- Hoe verloopt het controleproces op vrijstelling van Invoerrechten?
- Voldoen de verleende aanvragen van vrijstelling van invoerrechten bij bedrijfsmiddelen aan de voorwaarden waaraan het verzoekschrift moet voldoen?

De Rekenkamer concludeert dat het proces voor het verlenen van vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen in de praktijk goed verloopt. Het indienings- en afhandelingsproces geschiedt conform de vastgestelde richtlijnen. De afdeling Fiscale Zaken Indirecte Belastingen is belast met de administratieve afhandeling van de aanvraag voor vrijstelling, terwijl de Inspectie Invoerrechten en Accijnzen de controle uitvoert op de afhandeling van de invoer van de goederen. Op basis van de waarneming en dossiercontrole komt de Rekenkamer tot de conclusie dat het proces voor het verlenen van vrijstelling aan alle wettelijke voorwaarden voldoet. Zoals het indienen van het verzoekschrift met onderliggende stukken, de controle op de ingediende stukken, tot het samenstellen van de beschikking ter verlening van de vrijstelling. Op grond van het voornoemde kan met redelijke zekerheid worden gesteld, dat het verlenen van vrijstelling van invoerrechten van bedrijfsmiddelen rechtmatig verloopt.

5 Aanbevelingen

Op basis van haar onderzoeksbevindingen doet de Rekenkamer de volgende aanbevelingen:

Om het verloop van het proces verlenen van vrijstelling vlot te doen verlopen bevelen wij u aan het volgende in overweging te nemen:

- Het aanvraagproces en nummeringssysteem (La.B.nr.) moet volledig worden geautomatiseerd, waardoor het afhandelingsproces van de aanvragen sneller en vlotter kan verlopen (dan binnen twee weken).
- De afdeling FIZB is belast met de voorbereiding van de beschikking voor het verlenen van vrijstelling. Hoewel, dit proces heel vlot verloopt, zal er ook toezicht gehouden moeten worden op de uitvoering van het verder verloop van dit proces (toezicht op het uitvoeringsproces).

6 Reactie Minister van Financiën en Planning

Het ministerie heeft als reactie in haar schrijven, met als kenmerk nr. La.B.no. 2501/20, van 9 februari 2021 op het conceptrapport inzake rechtmatigheidsonderzoek Vrijstelling van Invoerrechten op bedrijfsmiddelen in het dienstjaar 2018, een tekstueel wijzigingsvoorstel geplaatst.

Hierbij is wederom aangegeven dat de afdeling Documentatie Informatie Voorziening (DIV) geen subafdeling, maar een afdeling binnen het Directoraat der Belastingen en rechtstreeks ressorteert onder de directeur der Belastingen.

Tevens heeft het ministerie aangegeven dat zij akkoord gaat met het inhoudelijke van het conceptrapport.

7 Nawoord Rekenkamer

De Rekenkamer heeft haar controle uitgevoerd op het verloop van het proces inzake het verlenen van vrijstelling op Invoerrechten op bedrijfsmiddelen, in het dienstjaar 2018, en heeft kunnen vaststellen dit proces rechtmatig is. Met andere woorden, wordt er dus conform de vastgestelde wet- en regelgeving gewerkt bij het verlenen van vrijstellingen van Invoerrechten op bedrijfsmiddelen.

Naar aanleiding van de reacties van zowel het Directoraat Belastingen als de minister van Financiën en Planning, heeft de Rekenkamer de aanvulling gepleegd en gecorrigeerd. En heeft zij beide reacties als zeer positief beschouwd, waarbij men akkoord is met de inhoud van het rapport.

Derhalve, ziet de Rekenamer uit naar de implementatie van haar aanbevelingen, te weten:

- Het aanvraagproces en nummeringssysteem (La.B.nr.) volledig te automatiseren, waardoor het afhandelingsproces van de aanvragen sneller en vlotter kan verlopen (dan binnen twee weken).
- Het toezicht op de uitvoering bij de afdeling FIZB, die belast is met de voorbereiding van de beschikking voor het verlenen van vrijstelling, kan ook bijdragen tot een efficiënter verloop van dit proces.

Bijlage 1: Bewijsverzameling

Om dit bewijs te verzamelen heeft de Rekenkamer gebruikt gemaakt van enkele methoden zoals verwerkt in de navolgende sub-paragrafen.

Documentenanalyse

Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van de volgende documenten:

- Wet- en regelgeving omtrent het verlenen van vrijstelling van invoerrechten
- De beschikking van de minister van Financiën de dato 8 januari 2019 La. F. no. 61 (S.B. 2019 no. 10)
- Informatiefolder “voorwaarden vrijstelling van rechten bij de invoer van bedrijfsmiddelen” uitgegeven door het Ministerie van Financiën
- Dossiers van de belanghebbenden
- Concept organisatiestructuur bij het Directoraat der Belastingen
- Flow chart procesbeschrijving van het verlenen van vrijstelling

Interviews

Voor dit onderzoek heeft het onderzoeksteam interviews afgenomen van de medewerkers op de afdelingen die betrokken zijn bij het proces. Ter vergemakkelijking van het onderzoek werd een vragenlijst vooraf opgesteld.

Medewerkers waarmee gesprekken zijn gevoerd zijn onder andere:

Mevrouw Grebnijw (Senior medewerker afdeling Fiscale Zaken)

Mevrouw Rosebel (Administratieve medewerker afdeling Fiscale Zaken)

Mevrouw Oerajakana (Hoofd afdeling DIV)

De heer Narain (Inspectie invoerrechten en Accijnzen)

De heer Ooft (Douane-Expediteur)

De heer Rambaran (Hoofd ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen)

Mevrouw Naarden (Hoofd verificateur bij de Douane).

Waarneming

Op basis van de informatie verkregen bij het Directoraat Belastingen zijn er voor wat betreft bedrijfsmiddelen 302 beschikkingen uitgegeven. Het Directoraat beschikt over dossiers van alle belanghebbenden. Per dossier worden alle documenten die betrekking hebben op een aanvraag opgelegd. Hierna volgt een overzicht van de gecontroleerde dossiers.

Tabel 1: Lijst met vrijstellingen van invoerrechten van Bedrijfsmiddelen 2018

Nr.	Datum	Besch.nr.	Omschrijvingen	Bedrag in \$	Bedrag in €
1	5 jan. 2018	La.B no. 2987	Marisa Fisheries N.V.	119.025,92	2.139.901
2	9 jan. 2018	La.B no. 2986	Ros National Fishery N.V.	50.000	
3	10 jan. 2018	La.B no. 0024	Haukes Trucking N.V.	136.400	
4	10 jan. 2018	La.B no. 0025	Integra Port Services N.V.		115.000
5	12 jan. 2018	La.B no. 0051	Grondverzetbedrijf S. Chotkan & Zonen		196.250
6	31 jan. 2018	La.B no. 0206	S. Main Transport N.V.		7.000
7	2 febr. 2018	La.B no. 0203	VSH Foods N.V.	120.577,24	
8	6 febr. 2018	La.B no. 0209	Bera Fisheries N.V.		318.058,49
9	6 febr. 2018	La.B no. 0213	Haukes Aannemings- en Transportbedrijf	97.807,50	
10	28 febr. 2018	La.B no. 2196	Greenview Property Development N.V.	8.500.000	
11	28 febr. 2018	La.B no. 0467	Omega Steel N.V.	47.500	
12	28 febr. 2018	La.B no. 0468	Caribbean Plastics Ld Liability Co.	35.000	
13	5 mrt. 2018	La.B no. 0214	Holsu N.V.		75.000
14	3 apr. 2018	La.B no. 0694	Orbilo Nickerie Fish, Shrimps & Crabs N.V.	48.426,16	
15	3 apr. 2018	La.B no. 0731	Suriname Earth Moving Contractors N.V.	258.330,84	
16	9 apr. 2018	La.B no. 0807	Suriname Earth Moving Contractors N.V.	69.000	
17	10 apr. 2018	La.B no. 0707	Rijstpak N.V.	125.870	
18	7 mei 2018	La.B no. 0984	Marisa Fisheries N.V.		47.500
19	10 mei 2018	La.B no. 0991	R.H. Construction N.V.	116.900	41.905
20	22 mei 2018	La.B no. 0851	Haagbreuker Houtmaatschappij N.V.	350.950	
21	22 mei 2018	La.B no. 1102	Integra Port Services N.V.		18.350
22	1 juni 2018	La.B no. 837	N.V Suriname Earth Moving Contractors	176.799,84	
23	1 juni 2018	La.B no. 1078	Surinaamse Brouwerij N.V.	495.058,82	6.343.435,90
24	1 juni 2018	La.B no. 1152	N.V. Kairos Solutions		77.500
25	7 juni 2018	La.B no. 1177	Sur. Dok- en Scheepsbouw Mij N.V.	28.216	82.400
26	6 juli 2018	La.B no. 2229	Suriname Earth Moving Contractors N.V.	139972,38	
27	10 juli 2018	La.B no. 2284	Surinaamse Brouwerij N.V.		
28	12 juli 2018	La.B no. 2283	N.V. Verenigde Cultuur Maatschappijen		6.656
29	18 juli 2018	La.B no. 2301	Amalia Wood Working N.V.		105.400
30	1 aug 2018	La.B no. 2327	Kuldipsingh Readymix N.V.	154.249,95	
31	7 aug 2018	La.B no. 2507	Prico's Las- en Constructiebedrijf	235.440	
32	17 aug 2018	La.B no. 2478	Eagle Air Service N.V.	45.875	
33	21 aug 2018	La.B no. 2528	Borferie International Timber N.V.		35.500
34	4 sept 2018	La.B no. 2690	Fernandes Bakkerij N.V.	269.047	
35	13 sept 2018	La.B no. 2890	Handelmaatschappij L. Willemsberg N.V.	9.839,91	

Nr.	Datum	Besch.nr.	Omschrijvingen	Bedrag in \$	Bedrag in €
36	19 sept 2018	La.B no. 2917	Grondverzetbedrijf S. Chotkan & Zonen		110.000
37	28 sept 2018	La.B no. 2948	Great East Investment Suriname N.V.	38.819,52	
38	2 okt 2018	La.B no. 2973	Yashish Farm N.V.		35.125
39	5 okt 2018	La.B no. 3026	CKC Bouwmaterialen Exploitatie Maatschappij	18.153	
40	12 okt 2018	La.B no. 3137	Unimac N.V.		18.000
41	24 okt 2018	La.B no. 3192	Fernandes Ice Cream N.V.		10.403
42	8 nov 2018	La.B no. 2363	Rijstfabriek B. Ramadhin		33.986,25
43	15 nov 2018	La.B no. 3355	Gum Air N.V.	115.800	
44	29 nov 2018	La.B no. 3386	Rubis West Indies Limited	3.368.086	
45	29 nov 2018	La.B no. 3433	Aannemings- maatschappij Baitali N.V.	316.851,50	
46	30 nov 2018	La.B no. 3458	Marisa Fisheries N.V.	122.200	
47	5 dec 2018	La.B no. 3560	Wan Li Plastic Factory	265.500	
48	5 dec 2018	La.B no. 3432	Doksenclub/De Vliegende eend	156.392,90	1.418.888,06
49	12 dec 2018	La.B no. 3594	UCC United Caribbean Contractors B.V.	17.842	
50	27 dec 2018	La.B no. 3712	Sranan Fowru N.V.		9.685

Bron: Rekenkamer van Suriname

Het doel van de waarneming is om na te gaan als het verlenen van vrijstelling verloopt volgens het proces en of alle documenten in verband met de aanvraag aanwezig zijn.

Bijlage 2:

Proces: Vrijstelling van rechten bij de invoer van bedrijfsmiddelen

Vrijstelling houdt in:

Dat voor de invoer van bedrijfsmiddelen:

- a. Gedeeltelijke vrijstelling van 75% van het verschuldigde invoerrecht wordt verleend, met dien verstande dat 25% dient te worden betaald;
- b. Gedeeltelijke vrijstelling van 75% van de verschuldigde omzetbelasting wordt verleend, met dien verstande dat 25% dient te worden betaald;
- c. Gedeeltelijke vrijstelling van statistiekrecht wordt verleend tot een bedrag van SRD 100,-.

Definitie bedrijfsmiddel: Een goed waarover kan worden afgeschreven conform artikel 10, lid 2 van de Wet Inkomstenbelasting 1922. Het bedrijfsmiddel dient een directe verband te hebben met de bedrijfsactiviteiten, conform de geregistreerde activiteiten bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken.

In aanmerking voor vrijstelling komen ondernemingen in de sectoren: bosbouw, industrie, landbouw, tuinbouw, mijnbouw, veeteelt, pluimvee, aquacultuur, visserij, groothandel, beroepsvervoer, nijverheid, dienstverlening en toerisme met uitzondering van de inrichting en exploitatie van casino's.

Afdeling Fiscale Zaken

Op de afdeling Fiscale Zaken vindt de voorbereiding plaats van de beschikking en de uitvoering bij de douane.

Procesbeschrijving bij het verlenen van vrijstelling bij bedrijfsmiddelen

Stappen	Activiteit	Toelichting	Verantwoordelijke
1	Het indienen van het verzoekschrift voor vrijstelling	De ondernemer dient een verzoekschrift in samen met de vereiste documenten bij afdeling DIV.	Ondernemer
2	Registratie verzoekschrift	<ul style="list-style-type: none">• Het verzoekschrift wordt in ontvangst genomen, geregistreerd in een cahier en voorzien van een LAB nummer.• Het verzoekschrift wordt doorgestuurd naar de afdeling Fiscale Zaken-Indirecte Belastingen voor verdere afhandeling. De afdeling FZ-IB tekent voor ontvangst.	DIV
3	Ontvangst verzoekschrift afdeling Fiscale Zaken	De administratieve medewerker registreert het verzoekschrift digitaal in een cahier. Tevens controleert zij als het "vrij van belasting" formulier aanwezig en geldig is. Hierna geeft ze het verzoekschrift af aan het afdelingshoofd.	Administratie afdeling Fiscale Zaken

Stappen	Activiteit	Toelichting	Verantwoordelijke
4	Controle verzoekschrift	Het afdelingshoofd neemt het verzoekschrift door en gaat na onder welke categorie het verzoek valt. Via de administratieve kracht wordt het verzoekschrift doorgestuurd naar een specifieke medewerker en maakt zij een aantekening in het cahier aan wie het verzoekschrift is afgegeven.	Hoofd Fiscale Zaken
5	Controleren documenten	<ul style="list-style-type: none"> De medewerker controleert het verzoekschrift op volledigheid. Indien documenten ontbreken wordt telefonisch contact gemaakt met de belanghebbende. Indien alle documenten aanwezig zijn, wordt de beschikking opgemaakt. 	Medewerker Fiscale Zaken
6	Controleren documenten	<ul style="list-style-type: none"> Een medewerker FZ-IB wordt gevraagd de facturen van de goederen die worden ingevoerd te controleren op juistheid en volledigheid. Indien de facturen juist zijn, worden zij voorzien van een paraaf. 	Controle medewerker Fiscale Zaken
7	Afgeven concept beschikking aan DIV	Nadat de beschikking is opgemaakt en facturen zijn gecontroleerd, wordt de beschikking afgegeven aan de administratieve kracht. Zij boekt het stuk uit en stuurt het door naar de afdeling DIV.	Administratie afdeling Fiscale Zaken
8	Tekenen van de beschikking	De beschikking wordt samen met de onderliggende stukken via Agenda ter ondertekening naar de Directeur of naar de Minister gestuurd.	Minister van Financiën/ Directeur
9	Verstrekken van de beschikking	<ul style="list-style-type: none"> De afdeling ontvangt de getekende beschikking via het Secretariaat van de Minister of Directeur. De medewerker maakt kopiën van de beschikking. De medewerker maakt telefonisch contact met de belanghebbende om de getekende beschikking op te halen. 	DIV
10	Afhandeling en verstrekking van de beschikking.	<ul style="list-style-type: none"> Een kopie van de beschikking en de facturen van de in te voeren goederen wordt verzonden naar de douane. Een afschrift van de beschikking wordt verzonden naar de bevoegde instanties. Een kopie van de beschikking en de onderliggende stukken worden gestuurd naar de afdeling FA-IB. 	DIV

Stappen	Activiteit	Toelichting	Verantwoordelijke
11	Opleggen beschikking en onderliggende stukken	De beschikking en de onderliggende stukken worden opgelegd in de daarvoor bestemde map.	Administratie afdeling Fiscale Zaken
12	Afgeven van de beschikking aan de expediteur	De belanghebbende gaat met de beschikking naar de douane-expediteur (inklaarder).	Belanghebbende
13	Invullen Enig document	De inklaarder vult het Enig document in het Asycuda systeem in. Alle documenten worden in het systeem toegevoegd. Hierbij wordt het verschuldigd bedrag berekend.	Douane-Expediteur
14	Storten verschuldigd bedrag	Het verschuldigd bedrag wordt door de belanghebbende gestort bij de ontvanger der invoerrechten en accijnzen.	Belanghebbende
15	Ontvangen verschuldigd bedrag	Het verschuldigd bedrag wordt door de ontvanger in ontvangst genomen en hij verstrekt een betalingsbewijs.	Ontvanger der invoerrechten en accijnzen
16	Afgeven van de documenten aan de afdeling OAP	De Douane-Expediteur geeft de documenten af op de afdeling Onderzoek Analyse Productie-bedrijven.	Douane-Expediteur
17	Registreren beschikking	Alle documenten worden gescand en geregistreerd en voorzien van een volgnummer.	Administratieve medewerker OAP
18	Afschrijven van het factuur en de goederen	De verificateur controleert en schrijft de facturen en goederen af in het Asycuda systeem. Hierna geeft zij toestemming dat de goederen ingeklaard mogen worden.	Hoofd Verificateur
19	Afhalen documenten OAP	De gecontroleerde documenten worden wederom opgehaald door de Douane-Expediteur om de goederen in te klaren.	Douane-Expediteur
20	Inklaren fysieke controle goederen	Douane-Expediteur en belanghebbende begeven zich naar de locatie van opslag. Na de controle en akkoord van de Douane mogen de goederen door de belanghebbende meegenomen worden.	Douane